

Bérkompenzáció: visszautasíthatatlan ajánlat? (2011.11.15.)

Költségvetési bizottsági módosító indítványként került beterjesztésre „A munkabérek nettó értékének megőrzéséhez szükséges béremelést végrehajtó foglalkoztatót megillető adókedvezmény”. Ezen cím alatt az adójóváírás kivezetése miatt szükségessé váló bérkompenzációs javaslat található. Az adójóváírás a személyi jövedelemadó terhére történő nettó kompenzáció volt. Ez átalakult bruttó bér kompenzációvá, melyet a munkáltatói 27 százalékos Tb járulék helyett bevezetni tervezett szociális hozzájárulás adóból lehet leírni a munkáltatónak. Az adókedvezményt a nem állami cégek vehetik igénybe. Azok a munkáltatók jogosultak rá, akik a kormányrendeletben rögzítendő elvárt bérelemelést valamennyi folyamatosan foglalkoztatott munkavállaló tekintetében végrehajtja. Az adókedvezmény számítási módja megegyezik a kivezetett adójóváírás számítási módjával. Havi 75 000 forint bruttó jövedelemig az adókedvezmény a bruttó jövedelem 21,5 százaléka, de legfeljebb 16 125 forint. 75 ezer forint felett 14 százalékos mértékkel fogy el a kompenzáció. Ez azt jelenti, hogy 10 ezer forintként 1 400 forinttal kevesebb adókedvezmény jár a munkáltatónak. 190 ezer forintos bruttó jövedelem után már nem jár kompenzációs adókedvezmény. A munkáltatónak legfeljebb 5,1 százalékos bérköltség növekedést jelent a kompenzációs rendszerben a nettó bérek szinten tartása. Az alábbi táblázatban kiszámítottuk jövedelemsávonként, a 2011-es bruttó bérnek megfelelő 2012-es „elvárt” bruttó bért, ami mellett nem változik a nettó. Havi 216 800 forint feletti fizetéseknél már nincs szükség bérelemelésre ahhoz, hogy a nettó bérek ne csökkenjenek.

2011 bruttó	2012 elvárt	2011-2012 nettó	Adóked- vezmény	Munkált. Költség
78 000	92 519	60 600	13 672	5,0%
85 000	99 165	64 953	12 742	5,0%
90 000	103 911	68 062	12 077	5,0%
100 000	113 405	74 280	10 748	5,0%
110 000	122 898	80 498	9 419	5,1%
120 000	132 391	86 716	8 090	5,1%
130 000	141 884	92 934	6 761	5,1%
140 000	151 374	99 152	5 432	5,1%
150 000	160 870	105 370	4 103	5,1%
160 000	170 363	111 588	2 774	5,1%
170 000	179 856	117 806	1 445	5,1%
180 000	189 350	124 024	116	5,1%
190 000	196 620	128 786	0	3,5%
200 000	203 912	133 480	0	2,0%
210 000	211 587	138 175	0	0,8%
216 800	216 800	141 366	0	0,0%

Forrás: www.venusz-szoftver.hu

A táblázatból jól látszik, hogy a munkaadóknak ésszerűen két választási lehetőségük van. Vagy változatlanul hagyják a béreket, vagy valamennyi dolgozójuk tekintetében az elvárt mértéknek megfelelően emelik a bruttó béreket. Ez legfeljebb 5,1 százalékos bérköltség növekedést jelent a cégeknek. Ennek alapján visszautasíthatatlannak tűnik az adókompenzáció rendszere. De valóban az?

A törvénymódosítási javaslat az adókedvezmény igénybevételéhez feltételül szabja a dolgozók száz százalékánál a kompenzáció végrehajtását, ám a törvény nem ad egzakt meghatározást arra, hogy mit is jelent ez. Az adóhatóság utólagos ellenőrzés keretében azt fogja vizsgálni, hogy a munkáltató teljesítette-e az adókedvezmény igénybevételéhez szükséges feltételeket. Tekintettel az adóhatóságnál utóbbi időben tapasztalt önkényes jogértelmezésekre, az okleveles adószakértő nem tudja jó szívvel ajánlani a kompenzációs adókedvezmény igénybevételét. A jogszabály értelmezése sajnos, „bizonytalan adójogi helyzetet” eredményez. Erre próbál megoldást adni a 111. számon beterjesztett módosítási indítvány. Ennek alapján a bevalláskor a munkáltató szakértővel ellenjegyeztetheti, hogy szerinte mit jelent az, hogy *„elvárt bérelemelést valamennyi folyamatosan foglalkoztatott munkavállaló tekintetében végrehajtotta”*. Ha az adóhatóság ezt nyilvánvalóan téves jogértelmezésnek minősíti, akkor legalább 200-200 ezer forint bírsággal sújtja az adózót és a szakértőt is, a szakértő nevét pedig kiteszi a „szégyenfalra”. Azt, hogy mi a nyilvánvalóan téves jogértelmezés, azt természetesen az adóhatóság mondja meg. Ha a kompenzációs adókedvezményt jogosulatlanul igénybevett kedvezménynek tekinti, akkor belép a „Ludas Matyi” effektus. A 2012-es adócsomag részeként 200 százalékra emelt adóbírsággal növelve, az igénybevett kompenzációs összeg háromszorosát veri le a munkáltatón az adóhatóság. Ebben a szereposztásban a NAV az igazságszótó Ludas Matyi, a munkáltató a csúnya Döbrögi, a szakértő pedig csak gághoghat. Ez nem rémhírkeltés, mert a kormány (és a költségvetés) nagy árat fog fizetni 2012-ben azért az ígéretéért, hogy senki sem járhat rosszabbul. Óvatos becslésem szerint is legalább 200 milliárdjába kerül a költségvetésnek a nettó bérek kompenzációja. Jelenleg az adóhatóság mindenféle szakmai kontroll nélkül működik. Egyetlen feladata van: tűzön-vízen át pénzbehajtás. A kormányzati elvárás miatt az adóhatóság felhatalmazva érzi magát arra, hogy kivonja magát a törvényi rendelkezések alól, és kénye-kedve szerint mondja meg, szerinte mi az adóhiány. Talán még nem késő!

Egy zárószavazás előtti módosító indítvánnyal kéne egzakt módon megfogalmazni azt, hogy ki veheti igénybe a kompenzációs kedvezményt. Olyan pontosan, hogy azt még az adóhatóság se tudja utólag önkényesen félre értelmezni. A törvénynek tételesen fel kellene sorolnia, hogy milyen az Art. 99.§ (2) bekezdésnek megfelelő okirati bizonyítékot kell szolgáltatnia a munkáltatónak az adókedvezmény igénybevételéhez. Ilyen törvényi garancia nélkül óriási rizikót vállal az a munkáltató, aki él az első ránézésre rendkívül kedvező kompenzációs adókedvezménnyel.

Angyal József okleveles adószakértő